ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЦУКРУ В УКРАЇНІ

Данькевич О.Г.

Національний університет харчових технологій

Сезон переробки цукрових буряків 2010/11 маркетингового року (МР) був в Україні не самим вдалим. У підсумку в сезоні вироблено 1 млн. 546 тис. т цукру (рис.1), що на 22% вище показника минулого сезону (1,267 млн. т). На цукрові заводи надійшло 13,366 млн. т цукрових буряків (в заліковій вазі), з яких перероблено 13,027 млн. т. Середня урожайність склала 27,8 т/га (31,4 т/га в сезоні 2009/2010 рр.). Хоча є і позитивні зміни. Цукрові буряки переробляли 73 цукрові заводи, тоді як в попередньому сезоні – 56.

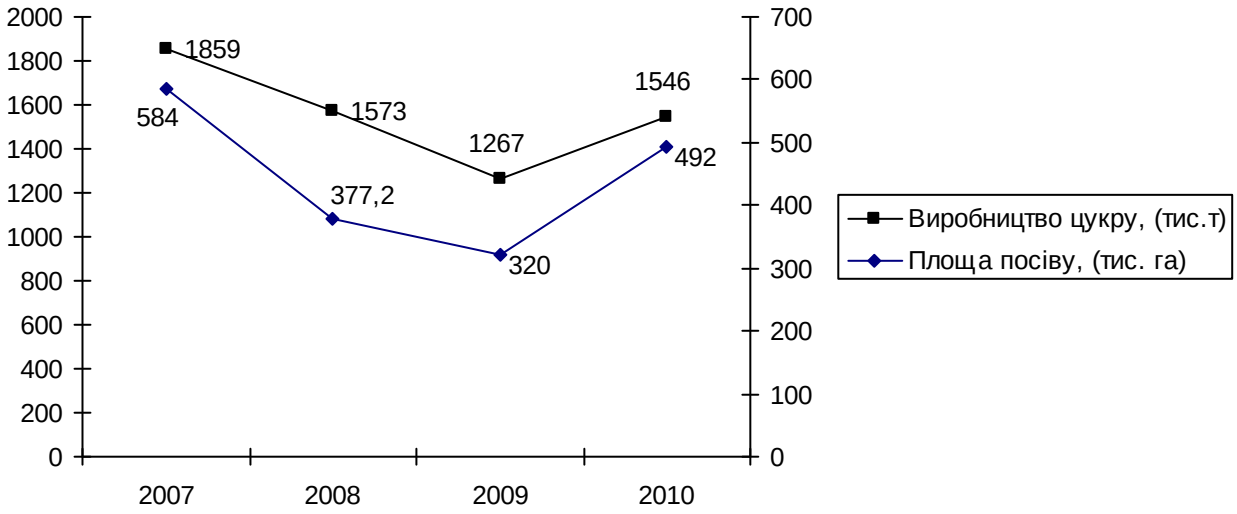

Рисунок 1. Виробництво цукру та площа посіву цукрових буряків в Україні в 2007-2010 рр.

Можна сказати, що сезон 20011/12 МР. буде кращим, ніж минулий, але буряководам і цукровикам все ж таки не вдалося самостійно нагодувати українців власним білим цукром. Без імпорту нам не обійтися. Це означає, що у 2011 р. внутрішні ціни на цукор будуть орієнтуватись на світові, особливо відчутно після того, як вироблені обсяги цукру будуть реалізовані. Виробленого цукру цілком достатньо, щоб не лихоманити ринок стрибками цін аж до кінця весни.

Сьогоднішня ціна в межах 7 тис.грн збережеться аж до початку переробки імпортного цукру-сирцю. Після того, як запаси власного цукру закінчаться, перероблений аналог може подорожчати на підприємствах до 8-9 тис. грн.. за тону. Проте при щорічному споживанні на рівні 1,8 млн. т дефіцит цукру піску становитиме 210-255 тис. т. Саме стільки цукру можна отримати, якщо виконати квоту з поставки цукру-сирцю в Україну. У цьому році вона становить 267 тис. т. Після переробки цих обсягів на складах залишиться не більше 255 тис. т білого цукру. Цього цілком достатньо, щоб в Україні не було дефіциту цукру.

Для України сьогодні складається сприятлива ситуація на світовому ринку стосовно розвитку власного виробництва бурякового цукру та нарощування обсягів його експорту. Кілька останніх неурожайних років у країнах найбільших виробниках тростинного цукру-сирцю створили його дефіцит світового масштабу. На світових ринках, за період з травня 2010 року до січня 2011 року, цукор подорожчав в три рази. Сьогодні світові ціни дещо знизилися, але прибутковість його виробництва в Україні залишається високою.

У ЄС дефіцит білого цукру складає біля 4 млн. тон. і українські виробники цукру мають шанс хоча б частково задовольнити цей дефіцит буряковим цукром з майбутнього урожаю і заробити на цьому, оскільки за прогнозами попит і надалі перевищуватиме пропозицію на світовому ринку і, відповідно, ціни на цукор будуть підвищуватися.